

Posudek oponenta bakalářské práce

Titul práce:	Single ženy a muži současnosti: definice a typologie singles ve světle mediálních stereotypů
Autorka:	Daniela Trunečková
Vedoucí práce:	Mgr. Marcel Tomášek

Hodnocená práce celkově splňuje požadavky kladené na bakalářský esej. Práce se věnuje problému reprezentace *singles* z hlediska sociologického diskursu, vnímání *singles* většinovou společností a konečně i problému mediálních reprezentací *singles* a marketingu pro *singles*.

Jedná se (bohužel) jen o teoretickou práci. Jak se mohu domnívat, práce měla směřovat k a vrcholit samostatným výzkumem, sice nejspíše obsahovou analýzou nějakého média. Tento můj dojem je umocněn i tím, že práce klade již v titulu důraz právě na mediální stereotypy, ale následně je pouze obecně přebírá ze sociálněvědné literatury, aniž by je samostatně zkoumala. Tato skutečnost je pro mne hlavním nedostatkem práce – nikoliv to, že se nakonec jedná jen o teoretickou práci, ale že postrádá těžiště, že je ve svém finálním vyznění rozpačitá.

Práce má v tomto smyslu poněkud sestupnou tendenci – nejzajímavější mi připadala, hned ze začátku, perspektiva odmítnutí prostých negativních definic *singles* jako „ne-sezdaných“, „ne-kohabituujících“, tedy snaha o pozitivní zachycení daného fenoménu prostřednictvím alternativních vztahových struktur. Tato nadějná a jistě nosná perspektiva je rozpuštěna v pouze referujících pasážích. Typickým problémem jsou velmi schematické referáty dějinných rámců, institučních změn apod. V zjevně nejpodstatnější páté kapitole se jedná bohužel jen o referát ze známých příruček mediální teorie bez relevantního sdělení.¹ Mediální reprezentace ve své podstatě nejsou analyzovány, je jen uvedeno několik příkladů a obecný komentář. Podkapitola marketingu je v tomto smyslu vlastně zbytečná, nebo mi její význam uniká. Celková koncepční bezradnost (tedy k čemu a proč by měla práce směřovat) je patrná v závěru – který nemá žádné závěry, jež by mohl prezentovat.

Celkově mám proto za to, že práce byla ve finální fázi nedotažená a její výsledná podoba je znouzectností.

Konkrétní námitky:

- 1) Práce hned na první straně úvodu hovoří o tom, že jako *singles* žije třetina české populace. Jaké vymezení *singles* je zde uplatněno? – srv. s. 34.
- 2) Práce by měla hned na konci první kapitoly definitivně rozhodnout o tom, co že vůbec rozumí pojmem *singles*. Jde jen o věkovou skupinu 25-40 let, jak se to opět objevuje na s. 14.?
- 3) Práce je poměrně jasně „aktivistická“, což jí ve výsledku škodí. Nemyslím si, že je třeba tímto způsobem dávat v práci najevo preference. Ve výsledku jako

---

¹ Trochu lepší je snad jen strana 36.

by především běželo o to, že *singles* nejsou osamělí a o hodnotové poměrování se s tradičními (rodinnými/reprodukčními) vztahy/institucemi. (takto obzvláště na s. 21n.)

- 4) Právě kapitola 3., jež by měla být věnována proměně chápání *singles*, osciluje mezi perspektivou proměny vnímání *singles* většinovou populací, proměnou chápání *singles* v odborném diskursu a mezi obecným komentářem k tomu, co obnáší být single. Rozhodně nejde o jasně rozvrženou kapitolu.
- 5) Nevím, proč by musela být představa rodiny s dvěma dětmi takto ostrakizována jako politicky účelově instrumentálně budovaná normalizační rodina. - s. 24.
- 6) „V návaznosti na existující typologie a různorodá kritéria pro definování kategorie *singles* byly v širším časovém rozpětí a univerzálněji vymezeny základní charakteristické skupiny *singles*, jak je uvádí Tomášek [2003: 229]“ (11) – Kým? Námi? Sociologickou obcí? Jelikož je práce teoretická, měla by být založena na širším textovém základě.
- 7) Na s. 13., bod. 3) – „snižování sňatkového věku“ – skutečně snižování?
- 8) Opatrně s přebíráním terminologických problémů „stará panna“ vs. „starý mládenec“ z angličtiny. Jak se k sobě má „bachelor“ – „spinster“ – „bachelorette“?
- 9) Jak lze tvrdit, že „Víceméně jedinou představu, kterou tak může společnost o *singles* získat, jí předkládají média.“ ? (40)

Práce je uspěchaná i formálně – pravopis je místy ostudný, sloh by také zasloužil řádnou editaci. Rozhodně bych se vyhnul obrátům, jako je „rození „odložených“ dětí“. V práci jsou i zcela kuriózní formulace: „I když se to nezdá, antropologičtěji laděný snímek sebou [sic] právě nese ve světě mediálních zjednodušujících snadno konzumovatelných stereotypů reálnější a analytičtější pohled na problém *singlovství*...“ (35) – jak jinak by měl vypadat antropologičtěji laděný snímek? Měl by být stereotypičtější? Či: „ ... vycházejí z exkluzivní představy o *singles* jako solventní trendy skupině à la stylem 70. let, kdy opravdu rozsáhle byla úzkou výjimečnou a exkluzivní skupinou.“ (tamt.)– bez komentáře.

Celkově, navzdory takto příkrému komentáři, nepovažuji práci za vyloženě špatnou. Jde o diplomku, která myslím může být obhájena, jen ze zjevných důvodů nemůže aspirovat na vysoké hodnocení. Práci proto **doporučuji** k obhajobě, ovšem jen s hodnocením **dobře**.

V Minsku dne 22. 8. 2012

Jakub Marek, Ph.D.